

โนะบุยุกิ ตีจิจิ
ผู้ไม่ยอมแพ้แม่ตาบอด

ธนิตร์ พิตรชญารมย์*

Tanisorn Pittarachayalom

อาจารย์ประจำ หลักสูตรญี่ปุ่นศึกษา มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

E-mail: thanisorn@eau.ac.th

“ไม่ยอมแพ้แม่ฝนตก
ไม่ยอมแพ้แม่ล้มแรง
ไม่ยอมแพ้แม่หิมะหนาว
ไม่ยอมแพ้แม่แดดร้อน”

ชื่ออัลบั้ม: NOBUYUKI TSUJII in 13th Van Cliburn International Piano Competition

ผู้ผลิต: Harmonia Mundi USA

ปีที่ออกวางจำหน่าย: 2009

ข้อความข้างต้นผู้เขียนถอดความมาจากบทกลอนชื่อดังของมิยาซาวา เคนจิ (Miyazawa Kenji) นักเขียนชาวญี่ปุ่นซึ่งมีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ.1896-1933 เนื้อหาของบทกลอนนี้สะท้อนให้เห็นถึงนิสัยประจำชาติที่น่าชมเชยอย่างหนึ่งของคนญี่ปุ่นคือ การ

ไม่ยอมแพ้อะไรง่าย ๆ กล่าวคือ เมื่อคนญี่ปุ่นตั้งใจจะทำงานอะไรก็ทำกันอย่างจริงจัง พยายามเต็มที่อย่างเต็มที่เพื่อให้งานที่ทำนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาและอุปสรรคใด ๆ

ตั้งแต่สมัยโบราณเป็นต้นมา คนญี่ปุ่นแสดงให้เห็นมาโดยตลอดว่านิสัยประจำชาติของพวกเขาเป็นจริงตามที่ถูกล่าไ้ไว้ในบทกลอน โดยฝังรากลึกทั้งในสายเลือดและจิตวิญญาณ ซึ่งนับเป็นปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนให้ประเทศญี่ปุ่นประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศอย่างที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตัวอย่างให้เห็นทั้งในระดับประเทศ ระดับองค์กร และระดับบุคคล

ในระดับประเทศได้แก่เหตุการณ์ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ในปี 1945 ประเทศญี่ปุ่นเป็นฝ่ายแพ้สงคราม โดยถูกล้มจนพินาศย่อยยับแทบดับสูญ ด้วยระเบิดนิวเคลียร์ถึง 2 ลูก ที่เมืองฮิโรชิมาและนางาซากิ มีผู้เสียชีวิตทันทีกว่า 100,000 คน และอีกกว่าแสนคนได้รับบาดเจ็บ พิการ ต้องทนทุกข์ทรมานจากกัมมันตภาพรังสี และเสียชีวิตในเวลาต่อมา แต่คนญี่ปุ่นที่ยังมีชีวิตหลงเหลืออยู่ก็ไม่ยอมแพ้ แม้ประเทศชาติของตนจะตกอยู่ในสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุดก็สู้อุตทน พยายามร่วมมือร่วมใจกันกอบกู้ประเทศขึ้นมาใหม่จนเจริญรุ่งเรืองยิ่งกว่าเก่า และสามารถเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 18 (Tokyo 1964) ได้ภายในเวลาไม่ถึง 20 ปี และกำลังจะจัดขึ้นอีกครั้งอย่างยิ่งใหญ่ในปี 2020

ตัวอย่างถัดมาในระดับองค์กรหรือภาคเอกชนที่โดดเด่นมากได้แก่การประกาศสร้างหอคอยโตเกียวสกายทรี (Tokyo Skytree) ให้เป็นหอคอยที่สูงที่สุดในโลกของบริษัทโทบุ (Tobu) ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งการก่อสร้างหอคอยที่มีความสูงเสียดฟ้าในประเทศญี่ปุ่นที่มีภัยธรรมชาติอยู่มาก เช่น แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด และคลื่นยักษ์สึนามิ ให้มีความแข็งแรงคงทนปลอดภัยไม่ใช่เรื่องที่ย่าง่าย ต้องใช้ทั้งเทคโนโลยีขั้นสูงและเม็ดเงินจำนวนมหาศาล แต่พวกเขาก็ไม่ได้ย่อท้อกับปัญหาดังกล่าว กลับช่วยกันหาหนทางสร้างขึ้นมาจนเสร็จสมบูรณ์ด้วยฝีมือของวิศวกรชาวญี่ปุ่นล้วนๆ โดยใช้เวลาเพียงแค่ 4 ปีเท่านั้น ซึ่งหนังสือสถิติโลกกินเนสส์บุ๊คประจำปี 2011 ได้ยืนยันแล้วว่าโตเกียวสกายท

รีเป็นหอคอยที่สูงที่สุดในโลก ด้วยความสูง 634 เมตร (สูงกว่าอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิประมาณ 12 เท่า) และทุกวันนี้หอคอยโตเกียวสกายทรีก็ได้กลายมาเป็นสัญลักษณ์อย่างหนึ่งของประเทศญี่ปุ่นไปแล้ว

และตัวอย่างในระดับบุคคลซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้เขียนจับปากกาขึ้นมาเขียนบทความในครั้งนี้ ก็คือข่าวการประกาศผลการแข่งขันเปียโนนานาชาติรางวัลแวน ไคลเบิร์น (Van Cliburn International Piano Competition) ครั้งที่ 13 ที่สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2009 ซึ่งนักเปียโนที่สามารถคว้ารางวัลชนะเลิศ (Gold Medal) มาครองได้คือ โนะบุยุกิ สึจิจิ (Nobuyuki Tsujii) นักเปียโนชายวัย 22 ปี ชาวญี่ปุ่น ซึ่งเป็นคนตาบอดสนิททั้งสองข้าง และเป็นชาวญี่ปุ่นคนแรกที่ได้รับรางวัลนี้

ในวงการดนตรีคลาสสิก การแข่งขันเปียโนระดับนานาชาติรายการใหญ่ที่มีชื่อเสียงของโลกได้แก่รางวัลโซแปง (ของโปแลนด์) รางวัลไซคอฟสกี (ของรัสเซีย) และรางวัลแวน ไคลเบิร์น (ของสหรัฐอเมริกา) เป็นต้น สำหรับรางวัลแวน ไคลเบิร์น ประเทศเจ้าภาพคือสหรัฐอเมริกา โดยนำเอาชื่อของนักเปียโนมือหนึ่งในตำนานของสหรัฐอเมริกาคือ แวน ไคลเบิร์น (Van Cliburn) มาตั้งเป็นชื่อรางวัล และจัดให้มีการแข่งขันขึ้นทุกๆ 4 ปี ในการแข่งขันแต่ละครั้งจะมีนักเปียโนฝีมือดีจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกเข้าร่วมชิงชัยเป็นจำนวนมาก การแข่งขันมีด้วยกันหลายรอบ มีทั้งรอบการบรรเลงเดี่ยว บรรเลงร่วมกับวงแชมเบอร์มิวสิก และบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตรา การที่จะผ่านเข้าถึงรอบชิงชนะเลิศและได้เป็นแชมป์ของรายการ จึงเป็นเรื่องที่แทบจะเป็นไปไม่ได้เลยสำหรับคนตาบอด แต่คนตาบอดชาวญี่ปุ่นที่ชื่อ โนะบุยุกิ สึจิจิ เขาสามารถทำให้เป็นไปได้แล้วอย่างน่าเหลือเชื่อที่สุด จนเป็นข่าวฮือฮาโด่งดังไปทั่วโลก

โนะบุยุกิ สึจิจิ หรือ โนะบุ เกิดที่จังหวัดโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 13 กันยายน ปี 1988

เขาตาบอดสนิทมาตั้งแต่อายุ 7 ขวบ สาเหตุมาจากภาวะ
ลูกตาเล็ก (Microphthalmia) แต่แทนที่จะยอมแพ้ให้แก่
ความพิการ กลับมีจิตใจที่เข้มแข็ง อุทิศชีวิตให้กับการ
เล่นเปียโน ขยันฝึกซ้อมอย่างต่อเนื่องจนชำนาญ
หลังจากนั้นก็เริ่มออกหาประสบการณ์ด้วยการสมัคร
เข้าร่วมการแข่งขันเปียโนรายการต่างๆ ทั้งในและ
ต่างประเทศ ในที่สุดก็ประสบความสำเร็จสูงสุดด้วย
การคว้าแชมป์เปียโนรางวัลแวน ไคลเบิร์น ครั้งที่ 13 ที่
สหรัฐอเมริกาแบบที่ไม่มีใครคาดคิด เป็นการสร้าง
ชื่อเสียงให้แก่ตัวเองและประเทศบ้านเกิดได้อย่างน่า
ประทับใจที่สุด ซึ่งบันทึกการแข่งขันในครั้งนี้
ภายหลังได้ถูกนำมาถ่ายทอดออกมาเป็นอัลบั้มชื่อ
NOBUYUKI TSUJII in 13th Van Cliburn International
Piano Competition ที่นำมาแนะนำให้ผู้รักกัน
ในบทความฉบับนี้
ในอัลบั้มชุดนี้ประกอบด้วย CD และ DVD อย่างละ 1
แผ่น ในแผ่น CD บันทึกการแสดงสด (Live
Recording) การเดี่ยวเปียโนของโนะบุรวม 9 บทเพลง
ได้แก่ Chopin : Etudes op.10 No.1-6, Beethoven :
Piano Sonata No.29 “Hammerklavier”, Liszt : La
Campanella และ Musto : Improvisation and Fugue
สำหรับบทเพลงที่ฟังแล้วต้องประหม่อมให้เป็นพิเศษก็คือ
La Campanella ของฟรานซ์ ลิสต์ ซึ่งโนะบุแสดง
ทักษะการเล่นเปียโนที่คล่องแคล่ว แม่นยำ ถ่ายทอด
อารมณ์ของบทเพลงออกมาได้อย่างลื่นไหลทรงพลัง
สะกดใจคนฟังได้ทั้งคอนเสิร์ตฮอลล์ ฟังแล้วไม่สงสัย
เลยว่านี่คือของจริง เขาได้แชมป์มาเพราะฝีมือไม่ใช่
เพราะกรรมการสงสาร
ส่วน DVD เป็นวิดีโอที่รวบรวมไฮไลท์ของการแข่งขัน
ในแต่ละรอบ การสัมภาษณ์นักเปียโนผู้เข้าร่วมการ
แข่งขัน และเบื้องหลังต่าง ๆ ที่น่าสนใจตั้งแต่รอบแรก
จนถึงรอบสุดท้าย รวมทั้งช่วงมอบรางวัลให้แก่ผู้ชนะที่
มีภาพของแวน ไคลเบิร์นวัย 75 ปี ให้เกียรติคล้อง
เหรียญทองรางวัลชนะเลิศให้แก่โนะบุ และ โนะบุก็คือ

ผู้ชนะเลิศคนสุดท้ายที่แวน ไคลเบิร์นมอบรางวัลให้
ด้วยตนเอง เพราะหลังจากนั้นไม่นาน แวน ไคลเบิร์นก็
ถึงแก่กรรม

นอกเหนือจากอัลบั้มนี้แล้ว โนะบุยังมีผลงาน
การบันทึกเสียงออกอัลบั้มทางด้านดนตรีคลาสสิกที่น่า
อัศจรรย์ใจอีกหลายชุดที่เป็นสุดยอดของเพลงคลาสสิก
และมีความยากมากในระดับที่ไม่น่าเชื่อว่าคนตาบอด
จะสามารถเล่นได้ เพราะแม้แต่คนตาดียังต้องกางสกอร์
โน้ตดูเวลาเล่น เช่น เพลงเปียโนคอนแชร์โต้ หมายเลข
1 ของไซคอฟสกี ร่วมกับวง Mariinsky Theatre
Orchestra เพลงเปียโนคอนแชร์โต้ หมายเลข 2 ของริค
มานีโนฟ ร่วมกับวง Deutsches Symphonie Orchestra
Berlin เพลงเดี่ยวเปียโนชุด “ภาพเขียนที่หอศิลป์”
ของมูซอร์สกี ที่ Carnegie Hall และเพลงเปียโนโซ
นาต้า หมายเลข 14 ที่มีชื่อว่า “แสงจันทร์” ของ เบโธ
เฟน ที่ Suntory Hall เป็นต้น
บทเพลงเหล่านี้คิดกีทำนประพันธ์ขึ้นด้วยพรสวรรค์
ทางด้านดนตรีที่เหนือคนธรรมดา ฉะนั้นทำให้เป็นนัก
เปียโนที่มีฝีมือเก่งกาจเพียงใดก็ต้องฝึกซ้อมกันอย่าง
หนัก ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จึงจะเล่นได้ได้อย่างถูกต้องและเข้าถึง
อารมณ์เพลง โนะบุเองก็ต้องฝึกซ้อมเช่นกัน แต่ด้วย
ความที่เป็นคนตาบอดมองโน้ตเพลงและคีย์เปียโนไม่
เห็น การฝึกซ้อมของเขาจึงทำได้ยากยิ่งกว่าคนปกติ
เป็นทวีคูณ โดยเฉพาะการฝึกซ้อมร่วมกับวง
ออร์เคสตราที่เขาไม่สามารถมองเห็นท่าทางของคอน
ดักเตอร์ได้เลย แต่ด้วยหัวใจที่ “ไม่ยอมแพ้” ของ
โนะบุ เขาจึงไม่ยอมถอดใจยอมแพ้แถมองไม่เห็น เขา
ยังมีหูที่ได้ยิน และพยายามใช้หูจดจำตัวโน้ตจำนวน
มากมายที่ละตัว ๆ จนจำได้ขึ้นใจหมดทั้งเพลง และ
ครบทุกเพลงที่เขาเล่น
สำหรับท่านที่สนใจต้องการเห็นลีลาการเล่นเปียโนอัน
น่าทึ่งและอัตลักษณ์ที่มีเสน่ห์ของโนะบุสามารถหาชม
บางส่วนเป็นการชิมชั่งได้ก่อนจาก You Tube หรือ
เว็บไซต์ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต โดยพิมพ์คีย์เวิร์ดคำว่า

“nobuyuki tsujii” หลังจากนั้นเมื่อพบอัลบั้มที่ถูกใจ แล้วจึงค่อยขยับไปหาฉบับเต็มที่เป็น CD, DVD หรือ Blu-ray ซึ่งจะได้อรรถรสที่สมบูรณ์กว่า รวมถึงคุณภาพเสียงและภาพที่ดียิ่งขึ้น เหมาะที่จะเก็บไว้เป็นคอลเลกชันส่วนตัวเอาไว้รับชมกันได้นานๆ ในยามพักผ่อนหรือยามที่ต้องการสร้างแรงบันดาลใจ

หากวันหนึ่งวันใดที่ทำงานแล้วพบปัญหาเป็นอุปสรรคที่ทำให้รู้สึกท้อแท้ใจ หหมดแรงที่จะทำต่อไป ขอแนะนำให้ลองหยิบอัลบั้มนี้ของโนะบุขึ้นมาฟัง จะลองหลับตาเหมือนเป็นคนตาบอดไปด้วยก็ได้ แล้วพิจารณาดูว่าปัญหาที่ทำให้เราไม่อยากจะสู้ต่อ นั้นมันเป็นอุปสรรคมากกว่าการตาบอดของโนะบุหรือไม่? ผู้เขียนเชื่อว่าเรื่องราวของโนะบุและนิสัยประจำชาติของคนญี่ปุ่นที่

ไม่ยอมแพ้อะไรง่ายๆ จะเป็นแรงบันดาลใจชั้นยอดในการเยียวยาจิตใจที่อ่อนล้าให้กลับมาเข้มแข็งดังเดิมได้ พุทธพจน์กล่าวไว้ว่า “สิ่งใดที่ทำได้ยากลำบาก สิ่งนั้นจะได้บุญและบารมีมาก” ในทำนองเดียวกันหากเรามีปัญหาหรืออุปสรรคมาก แล้วสามารถผ่านไปได้อีก ก็ย่อมจะได้ความภาคภูมิใจมากตามไปด้วย เช่นเดียวกับโนะบุที่ตาบอดแต่มีความแน่วแน่ทำเรื่องที่ยากเย็นแสนเข็ญได้สำเร็จ เขาจึงได้รับการยกย่องชื่นชมมากเป็นพิเศษ พิเศษมากกว่านักเปียโนสายตาปกติที่ได้ตำแหน่งแชมป์ร่วมกันเสียอีก

ขอบคุณ โนะบุยูกิ สึจิจิ นักเปียโนอัจฉริยะที่ให้ทั้งความสุนทรีย์ด้วยเสียงดนตรีที่ไพเราะ และแรงบันดาลใจที่ “ไม่ยอมแพ้แม้ตาบอด”

